

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Kryminologia IV (Etiologia, fenomenologia i prewencja zachowań przestępczych wraz z problematyką prawną) - wykład, PG_00131768						
Kierunek studiów	Kryminologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	3	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	6	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Prawa i Administracji						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Krzysztof Stasiak				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z teoriami dewiacji społecznych, wybranymi obszarami dysfunkcji społecznych i zachowań przestępczych ze szczególnym uwzględnieniem normy i psychopatologii okresu adolescencji oraz problematyki prawnej zjawisk patologii społecznych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[KRYML3_KK06] Ma świadomość konieczności poszerzania kompetencji i kwalifikacji zawodowych, jak również doskonali umiejętności, potrafi samodzielnie wyznaczać kierunku własnego rozwoju i kształcenia.	Odnacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki. Czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych. Jest wrażliwy na problemy społeczne i psychologiczne, gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami nie będącymi specjalistami w danej dziedzinie.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[KRYML3_UU03] Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii .	Posiada rozwinięte umiejętności badawcze: rozróżnia orientacje w metodologii badań psychologicznych, formułuje problemy badawcze, dobiera adekwatne metody badania, metody statystyczne i narzędzia badawcze, konstruuje narzędzia badawcze; opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski, wskazuje kierunki dalszych badań, w obrębie wybranej specjalizacji psychologii.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[KRYML3_UK02] Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach związanych z szeroko pojętą kryminologią, jednocześnie jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i nie będącymi specjalistami w kryminologii.	Odnacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań zawodowych.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[KRYML3_UW01] Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych, analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności kryminologii.	Absolwent potrafi określić rodzaj niebezpieczeństwa społecznego. Wykazuje krytycyzm w analizie sytuacji dewiacyjnej. Jest zorientowany w obszarach zagrożeń i chętnie podejmuje inicjatywę w działaniach profilaktycznych. Odpowiedzialnie trzyma się litery prawa.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[KRYML3_WG02] Zna podstawową terminologię oraz podstawowe pojęcia z zakresu prawa, kryminologii oraz nauk z nimi powiązanych.	Ma uporządkowaną wiedzę o źródłach i miejscu psychologii, prawa i kryminologii w systemie nauk oraz ich przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk. Ma uporządkowaną wiedzę na temat specjalizacji psychologii, kryminologii i prawa obejmującą terminologię, teorię i metodykę.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[KRYML3_WG04] Ma elementarną wiedzę na temat przedmiotu regulacji poszczególnych gałęzi prawa związanych ze studiowanym kierunkiem.	Ma uporządkowaną wiedzę na temat teorii wychowania, uczenia się i nauczania, innych procesów edukacyjnych oraz o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[KRYML3_UW07] Posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych oraz wykorzystywania tej analizy w pracy zawodowej.	Student potrafi porządkować podstawowe zagrożenia społeczne, zna mechanizmy i szacuje ryzyko powstawania zachowań niebezpiecznych. Zna motywacje indywidualne i społeczne powstawania dewiacji. Student zna i rozumie konsekwencje wynikające z zastosowania przepisów ustaw dotyczących wybranych zagadnień dewiacji społecznych. Posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych różnej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów psychologicznych, zdrowotnych i prawnych.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[KRYML3_WG01] Ma elementarną wiedzę o charakterze nauk prawnych oraz związanych z naukami o przestępstwie, ich miejscu w systemie nauk i wzajemnych relacjach.	Potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
[KRYML3_KK01] Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, a także rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.	Ma uporządkowaną wiedzę na temat teorii wychowania, uczenia się i nauczania, innych procesów edukacyjnych oraz o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących. Dostrzega potrzebę uczenia się przez całe życie.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[KRYML3_UU02] Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu kryminologii oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych w celu analizowania, interpretowania i rozwiązywania problemów związanych z kryminologią.	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów psychologicznych, wychowawczych, pomocowych czy terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[KRYML3_UW06] Potrafi dostrzegać i analizować dylematy moralne i prawne w pracy zawodowej.	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii, prawa i kryminologii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[KRYML3_UW05] Potrafi posługiwać się zasadami i normami prawnymi oraz zawodowymi w podejmowanej działalności kryminologa.	Potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów psychologicznych i kryminologicznych oraz prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	<p>[KRYML3_KR07] Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych, jak i zespołowych działań w zakresie kryminologii oraz nauk pokrewnych.</p>	<p>Odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki. Czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych. Jest wrażliwy na problemy społeczne i psychologiczne, gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami nie będącymi specjalistami w danej dziedzinie.</p>	<p>[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p>

A. Problematyka wykładu

1. Wybrane teorie dewiacji społecznych:

- teoria anomii,- teoria neutralizacji,
- teoria stygmatyzacji,- teoria asocjacji dyferencyjnej,
- teoria kontroli Hirscha,- teoria dewiacji jako aktu wyboru.

2. Agresja i przemoc wśród dzieci i młodzieży, uwarunkowania zachowań antyspołecznych:

- skala zjawiska,
- uwarunkowania zachowań agresywnych młodzieży,
- charakterystyka sprawców, ofiar i świadków przemocy,
- formy przemocy szkolnej,
- objawy fizyczne i psychiczne przemocy,
- profilaktyka przemocy w szkole (programy przeciwdziałania przemocy),
- school shooting - skala zjawiska i uwarunkowania (psychologiczny portret sprawców),
- prawo wobec różnych form przemocy rówieśniczej.

3. Problem uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych:

- uzależnienie od alkoholu (skala zjawiska, typologia alkoholizmu, rozwój uzależnienia, uwarunkowania choroby alkoholowej),
- uzależnienie od narkotyków (skala zjawiska, podział i specyfika środków psychoaktywnych, rozwój i uwarunkowania uzależnienia, profilaktyka środowiskowa),
- uzależnienie od elektronicznych środków przekazu (skala zjawiska, kryteria diagnostyczne, fazy rozwoju, uwarunkowania),
- uzależnienie od hazardu (skala zjawiska, kryteria diagnostyczne, fazy rozwoju, uwarunkowania),
- profilaktyka i leczenie uzależnień,- zagadnienia ustawy z dn.26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.,Dz.U. 2018 poz. 2137 ze zm.),
- prawna regulacja zapobiegania i przeciwdziałania narkomanii
- ustawa z dn.29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. 2018 poz.1030 ze zm.),

4. Patologie seksualne

- prostytutka,

- pedofilia (skala zjawiska, uwarunkowania, sprawcy pedofilii, skutki wykorzystywania dzieci),
 - pornografia dziecięca (regulacje prawne),
 - kazirodztwo (skala zjawiska, typologia zachowań kazirodczych, uwarunkowania),
 - procedura pomocy dziecku krzywdzonemu.
 - Prostyytucja a prawo karne. Zagadnienie penalizacji zachowań związanych z uprawianiem nierządu (stręczycielstwo, kuplerstwo, sutenerstwo).
5. Niebezpieczne grupy werbujące:- skala rozpowszechniania się sekt
- typologia sekt,- atrybuty sekt,
 - techniki zniewalania,
 - podstawy psychomanipulacji w sektach wg L. Festingera,
 - prawo wobec sekt i niebezpiecznych grup werbujących.
8. Subkultury młodzieżowe:
- specyfika okresu adolescencji,
 - zaburzenia opozycyjno - buntownicze,
 - bunt emocjonalny i behawioralny (norma czy patologia?),
 - typologia i specyfika funkcjonowania podkultur młodzieżowych,
 - przykładowe subkultury młodzieżowe (portret psychologiczny metalowców i hip - hopowców),
 - prawo wobec przejawów działań subkultur (nielegalne zgromadzenia, niszczenie mienia, wybryki chuligańskie, mowa nienawiści).
9. Zjawisko ekskluzji społecznej:
- uwarunkowania mobbingu w szkole i w zakładzie pracy,
 - bezdomność (rys historyczny, skala zjawiska, fazy rozwoju, wyjście z bezdomności),
 - dzieci ulicy (uwarunkowania, pomoc i profilaktyka).- Bezrobocie a przestępczość. Poszukiwanie czynnika kryminogennego

Wymagania wstępne i dodatkowe

Nie ma.

Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
test	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Gierowski K.G, Lew - Starowicz Z., Mellibruda J. (2008) Psychopatologia zjawisk społecznych. Psychologia tom 3, wyd. J Strelau (red.) Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk Pospiszyl I.,(2008) Patologie społeczne. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa Ustawa z dn. 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.,Dz.U. 2018 poz. 2137 ze zm.); ustawa z dn.29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. 2018 poz.1030 ze zm.) Do samodzielnego studiowania przez studenta Pospiszyl I.,(2008) Patologie społeczne. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa
	Uzupełniająca lista lektur	Briggs S., Friedman J. (2009), Criminology for Dummies. Wiley Publishing, Inc., Indianapolis. Hassan S. (1999) Psychomanipulacja w sektach, Łódź, Wydawnictwo Ravi" Szulc M. (1998) Struktura i nasilenie syndromu agresji u zwolenników muzyki heavy - metalowej. Kultura i Edukacja nr 3, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń Szulc M., Kalka D. (2004) Obraz subkultury hip - hopowej widziany oczami jej uczestników. Oficyna Wydawnicza Impuls Kraków, 2004 pod red. E. Martynowicz
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Rodzaje przemocy.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.